

Nelly Kalinová: Percepce koučování a psychoterapie jako nástroje osobního rozvoje u zaměstnanců nadnárodních firem. Bakalářská práce. Oponentský posudek.

Studentka **Nelly Kalinová** se ve své práci rozhodla převážně kvalitativně prozkoumat percepci psychoterapie a koučování u zaměstnanců nadnárodních firem. Ve výzkumné části pojmenovává hlavní distinktivní prvky ve vnímání obou fenoménů a popisuje, jakým způsobem tyto prvky konstituují odlišné postoje k psychoterapii a ke koučování.

Téma je originální a postaveno na dobrých základech. Zdá se, že bylo dobře promyšleno, studentka se orientuje v dané problematice, nastudovala relevantní českou a zahraniční literaturu. Teorie je velmi plastická, není pouhou kompilací, zdroje jsou komparovány a u obou pojmů koučování i psychoterapie je teorie vystavěna ve stejné struktuře: teoretický rámec a vymezení činností, funkce, proces, předpoklady úspěšnosti a komponenty daného procesu. Teorie je výborně, na bakalářskou práci nadstandardně zpracována. Autorka postihla všechna témata, kterým se později věnovala a k nimž se vztahovala. Mapuje také daná témata v dosavadním výzkumu. Teoretická část je úměrná (až nadprůměrná) formátu práce a prezentovaná fakta jsou relevantní tématu práce.

V praktické části pak leží podstata studie. Nelly Kalinová vhodně zvolila formu kvalitativního šetření a polostrukturovaných rozhovorů s šesti pracovníky nadnárodních firem. Metodologie je dobře zvládnuta teoreticky i prakticky. Formulace výzkumných otázek (jedné hlavní, která je rozpracována v 5 podotázek) se mi jeví jako logická. Výzkumné otázky byly formulovány od počátku zcela konkrétně a přehledně a ve stejném duchu se nesly odpovědi na ně. Text je dobře členěn.

V textu empirické části jsme pak ve shodné struktuře seznámeni s tím, jaké jsou motivy lidí pro absolvování koučinku či psychoterapie, jak jsou vnímány jejich cíle, role kouče vs. psychoterapeuta. Kromě těchto strukturovaných informací pak nám autorka poskytuje vhled do problematičnosti vnímání obou jevů na základě osobní zkušenosti a nezkušenosti a nabízí hlubší průřezová témata Tématizace důvěrnosti vztahu a Pojetí struktury obou procesů. Už v průběhu prezentace dat se autorka vztahuje k relevantní literatuře.

Na teorii navazuje velmi výstižné shrnutí komplexních obrazů obou činností. Následně pak fáze interpretace pokračuje v prezentaci výsledků na téma „Šel bych na psychoterapii? / Nechal bych se koučovat?“ s akcentací sociálních a vnitřních determinantů, které rozhodnutí ovlivňují. Tato část posouvá obsah práce opět o něco dál, do větší hloubky pochopení tématu.

V diskusi se základní výsledky konfrontují se zpracováním tématu v literatuře, která byla představena v teoretické části. V diskusi se téma uzavírá a sebepotvrzuje, diskuse již nepřináší v chápání práce žádné výrazné zvraty. Autorka si dobře uvědomuje a přiznává limity své práce.

Analytické postupy použité v praktické části jsou adekvátní a přiměřeně hluboké. Mé výtky se mohou týkat formálního členění prezentace dat, kde bych navrhovala zpřesnění (lehké přeskupení dat), avšak je třeba zdůraznit, že obsahově je práce velmi vyspělá a svědčí o precizní analytické práci studentky. Jedná se o velmi vyspělou bakalářskou práci.

Vše je eticky ošetřeno a dobře reflektováno, formálně je bakalářská práce ucelená, rozsah zpracovaného materiálu je úměrný typu práce, literatura je dostačující a poctivě citována.

Možné otázky pro obhajobu:

Jak se ve Vašem výzkumu tématizovalo vzdělání / zkušenosti pracovníků? Je správný můj dojem, pokud bych usuzovala, že podle Vašich respondentů psychoterapeut by měl být vzdělaný a kouč zkušený?

Přemýšlela jste, jak se v rozhovorech tématizoval fakt, že za kaučování platí zaměstnavatel a za psychoterapii platím sám či zdravotní pojišťovna. Zaznamenala jsem, že platba zaměstnavatelem je pozitivně hodnocena jako ocenění/ forma pochvaly/ moje firma do mne investuje. Zaujalo mne však, že se netematizovalo, že zaměstnavatel může mít jinou zakázku než pracovník (cíj je to prostor a cíle, co je důvěrné a co ne, přeneseně mohu přiznat nevýkonnost)?

V Praze 19.5.2015

PhDr. Mgr. Veronika Pavlas Martanová Ph.D.